**CRNA GORA**
**DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA**

**broj: 40116/17-042-1565/10**
**Podgorica, 28. decembar 2017. godine**

# IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA DEMOKRATSKOG SAVEZA U CRNOJ GORI ZA 2016. GODINU

**(konačni izvještaj)**

**Podgorica, decembar 2017. godine**

# SADRŽAJ

**I MIŠLJENJE I PREPORUKE ..... 3**
**II OPŠTI PODACI ..... 7**
1. Pravni osnov ..... 7
2. Osnovni podaci o Partiji ..... 7
3. Finansiranje Partije ..... 8
3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava ..... 8
4. Vrsta revizije ..... 8
5. Predmet revizije ..... 8
6. Cilj revizije ..... 8
6.1. Kriterijumi za reviziju pravilnosti ..... 9
7. Metode revizije ..... 9
7.1. Planirani segmenti revizije ..... 10
**III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE ..... 10**
8. Sistem unutrašnjih kontrola ..... 10
8.1. Finansijski plan ..... 10
8.2. Program rada ..... 11
8.3. Računovodstveni sistem ..... 11
8.4. Godišnji finansijski izvještaj ..... 11
8.4.1. Bilans stanja ..... 12
8.4.2. Evidentiranje i popis imovine ..... 12
8.4.3. Dati avansi ..... 12
8.4.4. Potraživanja ..... 13
8.4.5. Depoziti na žiro računima ..... 13
8.4.6. Blagajničko poslovanje ..... 14
8.4.7. Kapital ..... 14
8.4.8. Obaveze ..... 15
8.4.9. Obaveze prema dobavljačima (k-to 4330) ..... 15
8.4.10.Pasivna vremenska razgraničenja ..... 15
9. Bilans uspjeha ..... 15
9.1. Prihodi ..... 15
9.1.1. Prihodi iz Budžeta Crne Gore ..... 16
9.1.2. Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava ..... 16
9.1.3. Finansijski prihodi ..... 16
9.2. RASHODI ..... 17
**IV REALIZACIJA PREPORUKA ..... 23**

# I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o fininasiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije br.40116/17-042-1565 od 06.09.2017.godine izvršila je finansijsku reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti Demokratskog saveza u Crnoj Gori za 2016. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti.

## Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Predsjednik partije je odgovoran za za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

## Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Demokratskog saveza u Crnoj Gori za 2016. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (153-3/17 od 22.12.2017.godine) na Preliminarni izvještaj DRI (br. 04-282/2/17 od 14.12.2017. godine ), nadležni Kolegijum u sastavu član Senata Nikola Kovačević, rukovodilac Kolegijuma i član Senata dr Branislav Radulović, član Kolegijuma, na sjednici održanoj 28.12.2017. godine usvojio je:

## KONAČNI IZVJEŠTAJ

## o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratskog saveza u Crnoj Gori za 2016. godinu

## MIŠLJENJE

**Finansijskom revizijom** je utvrđeno da Godišnji finansijskog izvještaj Demokratskog saveza u Crnoj Gori za 2016. godinu sadrži materijalno značajne greške ((pogrešno iskazani prihodi iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 2.139,21€ (tačka 9.1.1. Izvještaja) i neevidentirani troškovi zakupa poslovnog prostora u iznosu od 4.800,00€ (tačka 8.4.3. Izvještaja)) u odnosu na utvrđenu materijalnost od 845,44€, ali iste nijesu prožimajuće za finansijske izvještaje, pa shodno tome nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj.

**Revizijom pravilnosti** utvrđeno je da je subjekt revizije nije sve finansijske i druge radnje uskladio sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Neusklađenost se odnosi na nedosljednu primjenu Zakona o radu, Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje na reviziju pravilnosti.**

**Na izražavanje uslovnog mišljenja uticale su sljedeće nepravilnosti:**

**U postupku revizije utvrđene su sledeće nepravilnosti:**

1. Revizijom je utvrđeno da je Partija shodno ugovorima, br.50-1/16 i br. 50-2/16 isplatila na ime zakupa poslovnih prostora u Ulcinju i Vladimiru iznos od 4.800,00€. Navedena isplata nije knjižena kao trošak već je evidentirana na kontu datih avansa. Takođe je utvrđeno da na isplaćene naknade fizičkim licima za zakup poslovnih prostora nijesu obračunate i plaćene poreske obaveze što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. (Subjekt revizije je uz Izjašnjenje dostavio dokaz da je (22.12.2017.godine isplatio poreske obaveze).

- **Subjekt revizije je dužan da isplaćene naknade za zakup evidentira na kontu troškova i da na iste obračuna i isplati poreske obaveze, shodno članu 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**

2. Revizijom je utvrđeno da Partija nije uskladila pojedinačna akta (Rješenje o zasnivanju radnog odnosa zaposlenog sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistemazaciji radnih mjesta), a Pravilnik nije uskladila sa odredbama Zakona o radu. Takođe je utvrđeno da iznos zarade definisan Rješenjem ne korespondira sa iznosom isplaćene zarade (isplata je vršena u većem iznosu od utvrđenog).

- **Preporučuje se subjektu revizije da izvrši usklađivanje pojedinačnih akata sa važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistemazaciji radnih mjesta, a Pravilnik da uskladi sa odredbama Zakona o radu.**

3. Revizijom je utvrđeno da je Partija za obavljanje poslova tehničkog sekretara i poslova sređivanja blagajničke dokumentacije izvršioce angažovala ugovorom o djelu. Navedeni poslovi su sistematizovani Pravilnikom.

- **Subjekt revizije sa licima angažovanim za obavljenje poslova koji su u opisu sistematizovanih radnih mjesta treba da zaključuje ugovore o radu, jer isti po prirodi i vrsti imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos.**

4. Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije troškove u iznosu od 706,70€ nije dokumentovao ili je iste neadekvatno dokumentovao. Nedokumentovani troškovi u iznosu od 438.70€ odnose se na troškove reprezentacije, troškove goriva i troškove službenih putovanja. Neadekvatno dokumentovani troškovi u iznosu od 268,00€ odnose se na troškove goriva i troškove stručne literature.

- **Subjekt revizije treba da sve troškove pravda adekvatnom i potpunom dokumentacijom shodno članu 19 Zakona o računovodstvu.**

5. Revizijom je utvrđeno da je Komisija za popis izvršila popis osnovnih sredstava, ali nije izvršila popis gotovine u blagajni i depozita na žiro računu, kao ni obaveza i potraživanja i nije sačinila Izvještaj o popisu sa stanjem na dan 31.12.2016.godine, pa se konstatuje da ista nije postupila u skladu sa odredbama člana 11 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

- **Subjekt revizije treba da godišnji popis imovine (stalne i obrtne) i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.**

6. Revizijom je utvrđeno da su troškovi naknada po osnovu upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe isplaćivani shodno putnim nalozima i Odluci Predsjednika Partije. Uvidom u prezentirane putne naloge utvrđeno je da veći broj istih ne sadrži sve potrebne elemente za obračun naknade troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe. Navedeni troškovi nijesu dodatno dokumentovani fiskalnim računima za gorivo.

- **Preporučuje se subjektu revizije da pravdanje troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe, osim putnog naloga dodatno dokumentuje fiskalnim računima za gorivo, kao i da obezbijedi evidenciju o pređenoj kilometraži vozila koje lice koristi u službene svrhe.**

7. Revizijom je utvrđeno da, subjekt revizije dio troškova nije pravilno klasifikovao i evidentirao na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.

- **Subjekt revizije treba da pravilno klasifikuje troškove i iste evidentira na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku.**

8. Postupkom revizije je utvrđeno da je Partija u 2016.godini u poslovnim knjigama iskazala potraživanja od lokalne samouprave po početnom stanju, ali nije evidentirala potraživanja od lokalnih samouprava za 2016.godinu.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u poslovnim knjigama obezbjedi evidenciju ukupnih potraživanja od lokalnih samouprava koja mora biti zasnovana na ovjerenoj i usaglašenoj dokumentaciji.**

**Član Senata DRI,**
**Rukovodilac Kolegijuma,**
**Nikola N. Kovačević**

# II OPŠTI PODACI

## 1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ( "Sl. list Crne Gore", br. 15/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list Crne Gore", br. 52/14, 76/15 i 83/16);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije (DRI br. 06-23/16 od 14.12.2016. godine i izmjenama Godišnjeg plana br. 06-26/17 od 14.marta 2017.godine);
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje predmetne revizije (br.40116/17-042-1565 od 06.09.2017.godine).

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Demokratskog saveza u Crnoj Gori za 2016. godinu vršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG", br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG", br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

## 2. Osnovni podaci o Partiji

Demokratski savez u Crnoj Gori (u daljem tekstu DS u CG) osnovan je 09.09.1990. godine i upisan u Registar političkih organizacija u Ministarsvu pravde RCG.

DS u CG kao nezavisna politička partija građana okupljenih na osnovu slobodne volje, teži da razvija i štiti nacionalne interese Albanaca, demokratiju, lične slobode i prava i ekonomski prosperitet. Partija se organizuje na teritorijalnom principu u zemlji i u inostranstvu.

Organi DS u CG su: Skupština, Predsjedništvo, Upravni odbor i Predsjednik.

Skupština je najviši organ DS u CG. Bira Predsjedništvo i Predsjednika, usvaja programska opredjeljenja i Statut DS u CG, usvaja izvještaje rada DS u CG i njenih organa između dvije skupštine, odlučuje o drugim pitanjima vezano za rad DS u CG.

Predsjedništvo bira Skupština i u skladu sa Programom, Statutom i odlukama Skupštine upravlja radom Partije u periodu između dvije skupštine.

Predsjednika bira Skupština sa mandatom od 4 godine.Predsjednik Partije predstavlja i zastupa DS u CG u zemlji i inostranstvu i djeluje u njeno ime, upravlja DS u CG, predsjedava sjednicama organa DS u CG i obezbjeđuje izvršavanje njenih odluka i dr.

DS u CG ima jednog ili više potpredsjednika koje bira Predsjedništvo DS u CG, iz svojih redova, sa mandatom od 4 godine.Potpredsjednici pomažu Predsjedniku u određenim segmentima rada DS u CG.

Upravni odbor bira iz svojih redova Predsjedništvo DS u CG. Upravni odbor sačinjavaju: Predsjednik, potpredsjednici, Sekretar, po jedan član iz svakog ogranka i predsjednici partnerskih organizacija.

Sekretara bira Predsjedništvo na predlog Predsjednika DS u CG sa mandatom od 4 godine, pomaže Predsjedniku u izvršavanju zadataka, organizuje i koordinara rad sjednica organa DS u CG.

## 3. Finansiranje Partije

Finansiranje rada Partije ostvaruje se iz javnih i privatnih izvora sredstava u skladu sa Zakonom.
Korišćenje finansijskih sredstava se ostvaruje na osnovu godišnjeg plana prihoda i rashoda koji se predlaže od strane rukovodstva Partije, a kojeg usvaja Upravni odbor DS u CG.

### 3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava

Partija je prihode iz budžeta CG ostvarila u iznosu od 39.942,13€, a iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 17.739,13€.

## 4. Vrsta revizije

Predmetna revizija ima karakter finansijske revizije i revizije pravilnosti.

## 5. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji finansijski izvještaj Demokratskog Saveza u Crnoj Gori za 2016. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskom regulativom.

## 6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome da li su:

1. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja;
2. finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

## 6.1. Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Sl. list CG“, br. 52/14,76/15 i 83/16);
- Zakon o radu ("Sl. list Crne Gore", br. 49/08...31/14, 53/14);
- Zakon o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore", br.52/16);
- Zakon o obligacionim odnosima ("Sl. list Crne Gore", br. 047/08, 004/11);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica (“Sl.list RCG“, br.065/01,...,“Sl.list CG“, br.079/15);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (“Sl. list CG”, br. 13/ 07...62/13 i 08/15);
- Uredba o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima, ("Sl.list Crne Gore", br. 26/12);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru (“Sl.list Crne Gore“, br.040/16);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore ", br 5/11);
- Pravilnik o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl. list Crne Gore", br. 17/12);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije;
- Finansijski plan Partije za 2016. godinu;
- Program rada Partije za 2016. godinu.

## 7. Metode revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupaka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena materijalnog rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja, uključujući i unutrašnje kontrole. Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu, odnosno procjena do kojeg nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istitnitost i objektivnost. Materijalnost je utvrđena u iznosu od **845,44€** (2% na ukupne rashode Partije koji iznose **42.272€)**.

Za potrebe prikupljanja revizorskih dokaza, državni revizor se upoznao sa pravnom regulativom i drugom dokumentacijom, ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa.

Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona, te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima.

Na osnovu sprovedenih analitičkih postupaka identifikovana su područja u kojima je eventualno bilo moguće otkriti greške ili nepravilnosti. Planirani segmenti su revidirani u cjelosti.

### 7.1. Planirani segmenti revizije

Nakon izračunavanja planiranog praga materijalnosti, uvida u finansijske izvještaje za 2016. godinu i upoznavanja s poslovanjem subjekta revizije i sl., planirani su sljedeći segmenti revizije: računovodstvene evidencije i finansijski izvještaji, prihodi, rashodi i pozicije Bilansa stanja (stalna imovina, gotovina u blagajni i na žiro računima, potraživanja, obaveze i sopstveni izvori).Pored revizije navedenih segmenata, predmetnom revizijom je izvršena i provjera realizacije preporuka DRI koje su date u Izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja DS u CG za 2015. godinu.

## III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

### 8. Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je saglasno odredbama člana 38 Zakona uspostavila sistem unutrašnjih finansijskih kontrola na način što je Statutom predvidjela da Partiju predstavlja i zastupa Predsjednik Partije.

Partija je osim Statuta, kao konstitutivnog akta, donjela i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (iz 1993. godine), Finansijski plan, Program rada, Odluku o visini članarine za 2016.godinu, Odluku o formiranju Komisije o unutrašnjoj kontroli finansijskog poslovanja i Pravilnik o načinu ostvarivanja uvida člana Partije u prihode i rashode finansijskog poslovanja DS u CG, kao i interna akta kojima su bliže regulisana prava, ograničenja i pravdanje pojedinih rashoda kao što su: troškovi telefonskih usluga, potrošnja goriva, troškovi službenih putovanja i sl.

### 8.1. Finansijski plan

Finansijskim planom za 2016 godinu (djel.br.217-2/15 od 23.12.2015.godine), Partija je za finansiranje redovnih aktivnosti planirala ukupne prihode na nivou godine u iznosu od 59.500,00€ i rashode u iznosu od 59.500,00€.

Saglasno evidencijama u poslovnim knjigama Partije, ukupno iskazani prihodi DS u CG u 2016.godini iznosili su 59.828,11€. Upoređivanjem ostvarenih prihoda iskazanih u Glavnoj knjizi i Bilansu uspjeha u odnosu na planirane utvrđeno je da su isti veći za 328,11€ ili za 0,55% u odnosu na planirane.

Ukupno ostvareni rashodi DS u CG iskazani u poslovnim knjigama Partije u 2016.godini iznosili su 42.270,75€ ili 71,04% u odnosu na planirane.

## 8.2. Program rada

Programom rada Partije za 2016.godinu (djel.br.217/15 od 23.12.2015) utvrđene su prioritetne aktivnosti: ostvarivanje programskih načela Partije (održavanje redovnih kontakata sa članstvom Partije pomoću saopštenja za javnost, raznih sastanaka sa građanima radi informisanja i prikupljanja informacija o njihovim potrebama i predlozima, u sferi infrastrukture, školstva i realizovanja nacionalnih i demokratskih prava, aktivnosti na očuvanju od devastacije prirodno-istorijskih spomenika kulture, prirodne sredine i sl.), aktivnosti na razvoju poljoprivrede, nastavak saradnje sa poliičkim partijama sličnih programskih opredjeljenja u Crnoj Gori, a naročito u matičnoj zemlji Albaniji, kao i na Kosovu, održavanje kontakata sa NVO koje se staraju o licima sa ograničenim sposobnostima i sl.

## 8.3. Računovodstveni sistem

Partija je shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dužna da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi, u skladu sa propisom Ministarstva finansija. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Partija je u revidiranom periodu vodila sledeće poslovne knjige: Dnevnik, Glavnu knjigu i pomoćne evidencije (evidenciju blagajničkog poslovanja, analitičku evidenciju imovine i obaveza), ali nije obezbjeđivala evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava.

Shodno Izjavi (djel.br.68/16 od 28.03.2016.godine) Partija računovodstvene evidencije vodi u skladu sa važećim propisima Crne Gore koji se odnose na budžetsko računovodstvo.

Uvidom u poslovne knjige koje je subjekt revizije dostavio DRI utvrđeno je da, subjekt revizije svoje poslovne evidencije vodi u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica. Postupkom revizije je utvrđeno da su prihodi i rashodi evidentirani na gotovinskoj osnovi, a imovina i obaveze na obračunskoj osnovi.

## 8.4. Godišnji finansijski izvještaj

Saglasno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja Partija je dužna da Godišnji finansijski izvještaj dostavi Državnoj revizorskoj instituciji do 31.marta tekuće za prethodnu godinu, a shodno Pravilniku Ministarstva da isti dostavi na sledećim obrascima:

- Bilans uspjeha - na obrascu BU;
- Bilans stanja - na Obrascu BS;
- Iskaz o novčanim tokovima - na obrascu INT;
- Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) – na obrascu IPK; i
- Statistički Aneks.

Subjekt revizije je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio Godišnji finansijski izvještaj za 2016.godinu na propisanim obrascima i u Zakonom predviđenom roku. U Godišnjem finansijskom izvještaju Partije za 2016.godinu iskazani su podaci koji se odnose na redovno poslovanje.

### 8.4.1. Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva) i vrijednost izvora finansiranja sredstava (pasiva) u iznosu od po 34.052,00€.

U Aktivi Bilansa stanja iskazana je stalna imovina u iznosu od 6.195,00€[1], obrtna imovina koju čine (potraživanja, gotovina i gotovinski ekvivalenti) u ukupnom iznosu od 27.857,00€, a u Pasivi je iskazan kapital u iznosu 23.791,00€, kratkoročne obaveze u iznosu od 2.371,00€ i PVR u iznosu od 7.890,48€.

### 8.4.2. Evidentiranje i popis imovine

Evidencija stalne imovine se obezbjeđuje u okviru Glavne knjige subjekta revizije kroz analitičku evidenciju iste.

Aktom Predsjednika Partije (djel.br. 194-2/16 od 16.12.2016.godine) formirana je Komisija za popis stalne imovine Partije. Imenovana Komisija je izvršila popis opreme i sačinila popisnu listu potpisanu od strane članova Komisije, ali ista nije sačinila Izvještaj o popisu imovine, potraživanja, obaveza i novčanih sredstava u blagajni i na žiro računima, sa stanjem na dan 31.12.2016.godine, pa se konstatuje da, Partija nije postupila u skladu sa odredbama člana 11 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

- **Subjekt revizije treba da godišnji popis imovine (stalne i obrtne) i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.**

Saglasno podacima prezentiranim u popisnoj listi i u Glavnoj knjizi stalna imovina (osnovna sredstva) na dan 31.12.2016. godine po nabavnoj vrijednosti iznosila je 1.184,01€, otpisanoj 145,92€ i sadašnjoj vrijednosti u iznosu od 1.038,09€ i istu čini kompjuterska oprema. Partija je tokom 2016.godine nabavila kompjutersku opremu (lap top) u iznosu od 1.004,01€.

### 8.4.3. Dati avansi

Partija je u Glavnoj knjizi iskazala date avanse u iznosu od 5.157,00€ i to: date avanse knjigovodstvenoj agenciji u iznosu od 357,00€ (za 2017.godinu)

[1] U Aktivi Bilansa stanja, na poziciji stalne imovine, osim sadašnje vrijednosti opreme u iznosu od 1.038,00€, iskazani su dati avansi za knjigovodstvene usluge u iznosu od 357,00€ i dati avansi za zakup poslovnog prostora u Ulcinju, odnosno Vladimiru u iznosu od 4.800,00€.Date avanse trebalo je iskazati na poziciji obrtne imovine (potraživanja). Iskazani podaci nijesu imali uticaj na ukupan iznos Aktive.

i date avanse za zakup poslovnog prostora za 2016.godinu u iznosu od 4.800,00€.

Partija je dana 26.10.2016.godine isplatila iznos od 4.800,00€ na ime zakupa poslovnih prostora u Ulcinju i Vladimiru, shodno ugovorima, br.50-1/16 i br. 50-2/16 od 30.02.2016.godine i navedenu isplatu evidentirala na k-tu datih avansa. Ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja pomenute isplate uslovilo je neiskazivanje troškova u navedenom iznosu, kao i nepoštovanje odredbi člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica u smislu obračuna i plaćanja poreskih obaveza na isplaćene naknade fizičkim licima za zakup.

- **Subjekt revizije je dužan da isplaćene naknade za zakup evidentira na kontu troškova i da na iste obračuna i isplati poreske obaveze, shodno članu 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**

### 8.4.4. Potraživanja

Partija je u Glavnoj knjizi iskazala potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2016.godine u iznosu od 12.611,22€. Potraživanja su iskazana po osnovu date akontacije zaposlenom u 2016.godini u iznosu od 4.600,00€, kao i po osnovu prenosa salda potraživanja po početnom stanju u ukupnom iznosu od 8.365,50€ (potraživanja od Demokratske partije u iznosu od 5.302,48€, od opštine Ulcinj u iznosu od 1.208,74€, od Demokratske unije Albanaca u iznosu od 1.500,00€, kao i potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa u iznosu od 354,28€).

Potraživanja u iznosu od 4.600,00€ evidentirana su u Glavnoj knjizi po osnovu date akontacije zaposlenom, saglasno Odluci 165/2016 od 10.10.2016.godine, sa rokom vraćanja do kraja 2017.godine u 12 mjesečnih rata.

Postupkom revizije je utvrđeno da, Partija u 2016.godine nije obezbjeđivala evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u poslovnim knjigama obezbjedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava koja mora biti zasnovana na ovjerenoj i usaglašenoj dokumentaciji.**

### 8.4.5. Depoziti na žiro računima

Depoziti na žiro računima u Glavnoj knjizi subjekta revizije evidentirani su u iznosu od 15.245,78€ i isti se odnose na depozite na računu za redovno poslovanje Partije u iznosu od 12.780,36€, dok se iznos od 2.465,42€ odnosi na depozite na izbornim računima. Stanje depozita na izbornim računima ne odgovara stanju depozita iskazanim na bankarskim izvodima.

Revizijom je utvrđeno da, izborni račun otvoren za lokalne izbore održane 25.maja 2014.godine, za izbor odbornika u SO Gusinje, nije zatvoren nakon završetka izbora, već je tokom 2016.godine, izvršen prenos sa istog prilikom gašenja računa na redovni račun u iznosu od 2.139,21€ i sa istog je podignuta gotovina u iznosu od 300,00€. Prenos sredstava od 2.139,21€ je evidentiran kao prihod iz Budžeta Države, dok za iznos podigute gotovine od 300,00€ nijesu sprovedena odgovarajuća knjiženja, niti je trošenje gotovine dokumentovano. Za navedene transakcije nije izvršeno umanjenjenje depozita na izbornom računu, već su korektivna knjiženja sprovedena u 2017.godini.

### 8.4.6. Blagajničko poslovanje

Saglasno podacima u Glavnoj knjizi subjekta revizije i blagajničkoj dokumentaciji gotovine u blagajni na dan 01.01.2016.godine i na dan 31.12.2016.godine nije bilo.

Podignuta gotovina tokom 2016.godine sa redovnog žiro računa na ime gotovinskih isplata iz blagajne iznosila je 1.430,00€ koliko su i iznosili ukupno isplaćeni troškovi iz blagajne.

Gotovinski iz blagajne isplaćeni su troškovi u iznosu od 1.430,00€ i isti se odnose na: troškove Predsjedništva Partije u iznosu od 450,00€, troškove ogranka u Ulcinju u iznosu od 600,00€ i troškove ogranka Krajine u iznosu od 380,00€.

Troškovi Predsjedništva Partije u iznosu od 450,00€ odnose se na: troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 372,00€ i ostale troškove u iznosu od 78,00€. Troškovi upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe pravdani su putnim nalozima uz koje nijesu priloženi fiskalni računi za gorivo, dok su ostali troškovi adekvatno dokumentovani.

Troškovi ogranka u Ulcinju u iznosu od 600,00€ odnose se na gotovinske isplate troškova za partijske aktivnosti članova Partije. Isplata je izvršena za 25 lica u iznosu od 10,00€ do 70,00€.

Troškovi u iznosu od 380,00€ odnose se na gotovinske isplate članovima Predsjedništva ogranka Krajina, po osnovu učešća na sastancima Predsjedništva. Navedeni troškovi su dokumentovani.

Gotovinski isplaćeni troškovi učestvuju sa 3,38% u ukupnim troškovima Partije.

### 8.4.7. Kapital

U Bilansu stanja i Zaključnom listu subjekta revizije iskazan je ukupni kapital u iznosu od 23.790,81€ i isti čini osnovni kapital u iznosu od 4.632,70€ i neraspoređena dobit u iznosu od 19.158,11€.

### 8.4.8. Obaveze

Obaveze Partije iskazane u Glavnoj knjizi i u Bilansu stanja na dan 31.12.2016.godine iznose 2.370,80€ i iste se odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 870,80€ i obaveze po ugovoru o dijelu (neto) u iznosu od 1.500,00€. Osim obaveza, u Pasivi Bilansa stanja iskazana su i pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 7.890,48€.

### 8.4.9. Obaveze prema dobavljačima (k-to 4330)

Obaveze Partije prema dobavljačima na dan 31.12.2016.godine iskazane su u iznosu od 870,80€ i odnose se na obaveze prema dobavljačima za fiksnu i mobilnu telefoniju, reprezentaciju, električnu energiju, dnevnu štampu i po osnovu usluga održavanja osnovnih sredstava.

Postupkom revizije je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama izvršila umanjenje obaveza po početnom stanju u iznosu od 603,93€ i analogno tome stornirala troškove iz 2016.godine za navedeni iznos. Evidentiranje navedenih transakcija nije dokumentovano, tj. u postupku revizije nije prezentiran osnov navedenih umanjenja.

### 8.4.10. Pasivna vremenska razgraničenja

Partija je u poslovnim knjigama i Bilansu stanja iskazala pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 7.890,48€ koja se odnose na PVR po početnom stanju u iznosu od 4.647,48€ i po osnovu neizmirenih obaveza u ukupnom iznosu od 3.243,00€ (prema Elektroprivredi Crne Gore-Ulcinj u iznosu od 843,00€ i Albanskoj alternativi u iznosu od 2.400,00€).Revizijom je utvrđeno da je izvršeno zatvaranje obaveze prema Elektroprivredi Crne Gore, na način što su obaveze po početnom stanju zatvorene prema navedenom dobavljaču, a evidentiran je iznos na k-tu pasivnih vremenskih razgraničenja. U postupku revizije nije prezentiran osnov zatvaranja navedene obaveze.

## 9. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha iskazani su prihodi u iznosu od 59.829,00€, rashodi u iznosu 42.272,00€ i finansijski rezultat (višak prihoda u odnosu na rashode) u iznosu od 17.557,00€.

### 9.1. Prihodi

Partija je u 2016. godini u poslovnim knjigama iskazala ukupne prihode u iznosu od 59.828,11€, a odnose se na prihode iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 42.081,34€, prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 17.739,13€ i finansijske prihode u iznosu od 8,64€.

Tabelarni pregled iskazanih prihoda Partije za 2015 i 2016.godini:

| R/B | Vrsta prihoda | Prihodi 2015.godina | % učešće | Prihodi 2016.godina | % učešće | Povećanje/smanjenje prihoda u odnosu na prethodnu godinu |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | Prihodi iz Budžeta Crne Gore | - | - | 42.082 € | 70,34% | 42.082 € |
| 2 | Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava | 60.842 € | 99,91% | 17.738 € | 29,65% | -43.104 € |
| 3 | Ostali poslovni prihodi | 50 € | 0,08% | - | - | -50€ |
| 4 | Finansijski prihodi | 4 € | 0,01% | 9 € | 0,02% | 5 € |
| | **UKUPNO** | **60.896 €** | **100,00%** | **59.829 €** | **100,00%** | **-1.067 €** |

Shodno prezentiranim podacima konstatuje se da, najveće učešće u ukupnim prihodima imaju prihodi iz Budžeta Crne Gore koji učestvuju sa 70,34%, dok prihodi iz budžeta lokalnih samouprava učestvuju sa 29,65%.

### 9.1.1. Prihodi iz Budžeta Crne Gore

Prihodi iz Budžeta Crne Gore su u poslovnim knjigama Partije iskazani u iznosu od 42.081,34€, dok su isti, kako je revizijom utvrđeno, ostvareni u iznosu od 39.942,13€.

Uvidom u podatke Državnog Trezora-Ministarstva finansija, kao i bankarske izvode Societe Generale Banke, preko koje je Partija tokom revidiranog perioda obavljala redovno poslovanje, utvrđeno je da su Partiji u 2016.godini iz Budžeta Crne Gore opredijeljena sredstva u iznosu od 39.942,13€.

Razlika od 2.139,21€ odnosi se na evidentirane prihode po osnovu prenosa sredstava sa izbornog računa na redovni račun. Prenos sredstava nema karakter prihoda, već samo utiče na promet žiro računa, pa se konstatuje da su prihodi iskazani u većem iznosu za 2.139,21€.

Navedeni prihodi su ostvareni po osnovu uplate od strane Državnog trezora, shodno Sporazumu o predizbornoj koaliciji za parlamentarne izbore održane dana 14.10.2012.godine (djel. br.131/12 od 17.09.2012) koji su zaključili Demokratski savez u Crnoj Gori, Demokratska partija i Albanska alternativa, kojim je utvrđeno da Demokratskom Savezu u Crnoj Gori pripada 40% sredstava opredijeljenih iz Budžeta Crne Gore po osnovu osvojenih poslaničkih mandata.

### 9.1.2 Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava

Partija je tokom 2016.godine ostvarila prihode od lokalnih samouprava u iznosu od 17.739,13€ i to: prihode od Glavnog Grada Podgorica u iznosu od 11.473,56€, od opštine Bar u iznosu od 5.664,10€ i opštine Gusinje u iznosu od 601,47€.

### 9.1.3 Finansijski prihodi

Partija je finansijske prihode po osnovu pozitivne kamate na depozite po viđenju u poslovnim knjigama iskazala u iznosu od 8,64€.

Revizijom je utvrđeno da, subjekt revizije u 2016.godini nije iskazao prihode po osnovu članarina, jer Odlukom o plaćanju članarine za 2016.godinu, nije utvrđena obaveza plaćanja članarina.

## 9.2 Rashodi

Partija je u poslovnim knjigama iskazala troškove za 2016.godinu u iznosu od 42.270,75€ i isti se odnose na: troškove kancelarijskog i ostalog materijala, troškove dnevne štampe i prehrambene robe u iznosu od 3.882,05€, troškove goriva i energije u iznosu od 3.923,51€, troškove zarada i ugovorenih naknada (bruto) u iznosu od 9.875,96€, troškove službenih putovanja u iznosu od 6.060,39€, troškove ogranka Krajina u iznosu od 503,00€, troškove transportnih usluga-telefonske i poštanske usluge u iznosu od 3.223,75€, troškove usluga održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 366,50€, troškove reklame i propagande u iznosu od 1.210,21€, troškove Predsjedništva Partije u iznosu od 450,00€, troškove ogranka u Ulcinju u iznosu od 600,00€, troškove amortizacije u iznosu od 112,92€, troškove usluga računovodstva i revizije u iznosu od 357,00€, troškove angažovanja u Partiji u iznosu od 1.500,00€, troškove reprezentacije u iznosu od 6.637,67€, troškove osiguranja osnovnih sredstava u iznosu od 30,00€, troškove platnog prometa u iznosu od 212,90€ i troškove donacija i ostale troškove u iznosu od 3.324,89€. Troškovi Partije u 2015.godini su iznosili 65.449,34€, pa se konstatuje da su troškovi u 2016.godini ostvareni u manjem iznosu za 23.177,00€ u odnosu na prethodnu godinu.

Tabelarni pregled iskazanih troškova u Glavnoj knjizi po vrsti troška

| R/b | Konto | Naziv konta | Iznos | % učešća |
|---|---|---|---|---|
| 1 | k-to 5121, 5124, 5125, 5128 | Troškovi kancelarijskog i ostalog materijala, dnevne štampe i prehrambene robe | 3.882,05 | 9,18% |
| 2 | k-to 5130 i k-to 5133 | Troškovi goriva i energije | 3.923,51 | 9,28% |
| 3 | k-to 5200, 5201,5202, 5207,5220,5560,5561,5567 | Troškovi zarada i ugovorenih naknada -bruto | 9.875,96 | 23,36% |
| 4 | k-to 5290,5291,5294,5295 | Troškovi službenih putovanja | 6.060,39 | 14,34% |
| 5 | k-to 5296 | Troškovi ogranka Krajine | 503,00 | 1,19% |
| 6 | k-to 5312 | Troškovi PTT usluga-telefonske i poštanske usluge | 3.223.75 | 7,63% |
| 7 | k-to 5320 | Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava | 366,50 | 0,87% |
| 8 | k-to 5350 | Troškovi reklame i propagande | 1.210,21 | 2,86% |
| 9 | k-to 5351-1 | Troškovi Predsjedništva Partije | 450,00 | 1,06% |
| 10 | k-to 5352 | Troškovi ogranka u Ulcinju | 600,00 | 1,42% |
| 10 | k-to 5404 | Troškovi amortizacije | 112,92 | 0,27% |
| 11 | k-to 5503 | Troškovi usluga računovodstva i revizije | 357,00 | 0,84% |
| 12 | k-to 5506 | Troškovi angažovanja u Partiji | 1.500,00 | 3,55% |
| 13 | k-to 5510 | Troškovi reprezentacije | 6.637,67 | 15,70% |
| 14 | k-to 5520 | Troškovi osiguranja osnovnih sredstava | 30,00 | 0,07% |
| 15 | k-to 5530 | Troškovi platnog prometa | 212,90 | 0,50% |
| 16 | k-to 5597 i k-to 5599 | Troškovi donacija i ostali troškovi | 3.324,89 | 7,87% |
| **UKUPNO** | | | **42.270,75** | **100,00%** |

Najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi zarada i ugovorenih naknada-bruto koji u ukupnim troškovima učestvuju sa 23,36%, troškovi reprezentacije sa 15,70%, troškovi službenih putovanja sa 14,34%, troškovi goriva i energije sa 9,28%, troškovi kancelarijskog i ostalog materijala, dnevne štampe sa 9,18% i sl.

### Troškovi kancelarijskog i ostalog materijala, (k-to 512)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi u iznosu od 3.882,05€ odnose se na: troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 701,49€, troškove ostalog materijala u iznosu od 457,08€, troškove dnevne štampe u iznosu od 950,26€ i troškove ugostiteljskih usluga u iznosu od 1.773,22€.

Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i plaćeni su preko žiro računa Partije, izuzev iznosa od 92,09€ koji nije plaćen.

**Troškovi goriva i energije (k-to 513)**

Troškovi u iznosu od 3.923,51€ odnose se na: troškove električne energije u iznosu od 569,34€ i troškove goriva u iznosu od 3.354,17€.

Revizijom je utvrđeno da je dio troškova goriva u iznosu od 198,00€ neadekvatno dokumentovan (troškovi pravdani fiskalnim računima koji datumski datiraju prije i nakon otvaranja putnih naloga, odnosno realizacije putnih naloga), a troškovi u iznosu od 90,00€ nijesu dokumentovani**.**

**Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca (k-to 520, k-to 556)**

Troškovi bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 7.720,92€ iskazani su po osnovu isplate zarada za lice zaposleno na mjestu koordinatora. Troškovi u iznosu od 7.720,92€ odnose se na: troškove neto zarada u iznosu od 4.653,00€, troškove poreza na zarade u iznosu od 625,08€, troškove doprinosa na teret zaposlenog u iznosu od 1.666,92€, troškove doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 680,76€, troškove ostalih doprinosa u iznosu od 95,16€. Partija je IOPPD obrasce za 2016.godinu dostavila Poreskoj upravi.

Partija je donjela Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (br.300/93 od 18.11.1993. godine), kojim su sistematizovana 9 radnih mjesta sa 9 izvršioca.

Revizijom je utvrđeno da Partija nije uskladila pojedinačna akta (Rješenje o zasnivanju radnog odnosa zaposlenog sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistemazaciji radnih mjesta, kao ni Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistemazaciji radnih mjesta sa Zakonom o radu.

Takođe je utvrđeno da iznos zarade definisan Rješenjem ne korespondira sa iznosom isplaćene zarade (isplata je vršena u većem iznosu od utvrđenog).

- **Preporučuje se subjektu revizije da izvrši usklađivanje pojedinačnih akata sa važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistemazaciji radnih mjesta, kao i Pravilnik sa zakonskim odredbama o radu.**

**Troškovi ugovorenih naknada-bruto (k-to 520, k-to 522 i k-to 556)**

Partija je u 2016.godini na ime ugovorenih naknada isplatila iznos od 1.950,00€. Isplata je izvršena shodno ugovorima o dijelu za obavljanje poslova Predsjednika Partije, poslova tehničkog sekretara i poslova sređivanja finansijske i blagajničke dokumentacije. Naknade po ugovorima o dijelu isplaćene su za 3 (tri) lica u iznosima od 300,00€-1.200,00€ po izvršiocu, u zavisnosti od vrste posla i perioda angažovanja. (period

angažovanja 12 mjeseci). Na isplaćene naknade po ugovorima o djelu, subjekt revizije je shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, obračunao, obustavio i uplatio poreske obaveze.

Revizijom je utvrđeno da su poslovi tehničkog sekretara i poslovi sređivanja blagajničke dokumentacije utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, te je za iste trebalo zaključiti ugovore o radu a ne ugovor o djelu.

- **Subjekt revizije sa licima angažovanim za obavljenje poslova koji su u opisu sistematizovanih radnih mjesta treba da zaključuje ugovore o radu jer isti po prirodi i vrsti imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos.**

Revizijom je utvrđeno da je naknada po osnovu angažovanja u Partiji isplaćena jednom funkcioneru u iznosu od 300,00€. Uvidom u imovinski karton navedenog lica dostupan na sajtu Agencije za sprječavanje korupcije, utvrđeno je da, isti nije prijavio prihode po ovom osnovu.

**Troškovi službenih putovanja (k-to 529)**

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 6.060,39€ odnose se na: troškove dnevnice za službena putovanja u inostranstvu u iznosu od 2.064,00€, troškove dnevnica za službena putovanja u zemlji u iznosu od 386,00€, naknade troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 3.260,88€ i ostale troškove službenog putovanja (troškove reprezentacije, troškove goriva, poštanske usluge, usluge tunela, trajekta, parkinga) u iznosu od 349,51€.

Troškovi službena putovanja u inostranstvu iskazani su po osnovu učešća na naučnom skupu „EPOCI“, na osnivačkoj skupštini Građanskog pokreta u Prištini, na nacionalnom sastanku Bošnjaka u Novom Pazaru, učešća na sastanku sa albanskim novinarima povodom parlamentarnih izbora u Skadru, prisustva na sastanku lidera političkih partija u Tirani i sl. Troškovi dnevnica u zemlji isplaćivani su funkcionerima i članovima Partije povodom odlaska na sastanke partijskih organa, učešća na sastanku Kluba odbornika u lokalnom parlamentu u Baru, ućešća na sastanku Opštinske izborne komisije u Baru, ućešća na konvenciji SDP Cetinje, povodom manifestacije Dani prijateljstva albanskih novinara i sl. Ino dnevnice su isplaćivane u iznosima utvrđenim važećom Uredbom.

Troškovi naknade po osnovu upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe su se isplaćivali shodno putnim nalozima i Odluci Predsjednika Partije. Uvidom u prezentirane putne naloge utvrđeno je da veći broj istih ne sadrži sve potrebne elemente za obračun naknade troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe. Navedeni troškovi nijesu dodatno dokumentovani fiskalnim računima za gorivo.

Takođe, postupkom revizije je utvrđeno da, u pojedinačnim slučajevima, po jednom putnom nalogu su istovremeno obračunavani i isplaćivani troškovi po osnovu naknade upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe i troškovi goriva, po priloženim računima uz putni nalog.

- **Preporučuje se subjektu revizije da pravdanje troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe, osim putnog naloga dodatno dokumentuje fiskalnim računima za gorivo, kao i da obezbijedi evidenciju o pređenoj kilometraži vozila koje lice koristi u službene svrhe.**

**Troškovi ogranka Krajina (k-to 529)**

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 503,00€, odnose se na troškove naknade po osnovu upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe. Navedeni troškovi su isplaćeni po putnim nalozima uz koje nijesu prezentirani fiskalni računi za gorivo.

**Troškovi fiksne i mobilne telefonije (k-to 531)**

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 3.223,75€, odnose na troškove fiksne i mobilne telefonije i troškove poštanskih usluga. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

Subjekt revizije je posebnim aktom (Odluka Predsjednika Partije, djel.br.19/13 od 22.01.2013.godine) utvrdio ko ostvaruje pravo na naknadu po osnovu troškova telefonskih usluga (fiksna i mobilna telefonija), kao i limite za potrošnju istih.

**Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava (k-to 532)**

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 366,50€ odnose na usluge održavanja vozila i kompjuterske opreme.Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

**Troškovi reklame i propagande (k-to 535)**

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 1.210,21€ odnose se na troškove usluga marketinga i usluge nabavke reklamnog materijala u iznosu od 1.141,21, dok se preostali iznos troškova u iznosu od 69,10€ odnosi na ugostiteljske usluge. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

**Troškovi Predsjedništva i ogranka Partije (k-to 535)**

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 1.050,00€ odnose se na troškove službenih putovanja u iznosu od 450,00€ i troškove naknada za partijske aktivnosti u iznosu od 600,00€. Navedeni troškovi su plaćeni gotovinski iz blagajne i isti su detaljnije obajšnjeni u dijelu Izvještaja koji se odnosi na blagajničko poslovanje. Navedene troškove shodno važećem

Pravilniku je trebalo evidentirati na odgovarajući k-to 529 Ostali lični rashodi i naknade.

**Troškovi amortizacije (k-to 540)**

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 112,92€ odnose se na troškove obračunate amortizacije osnovnih sredstava za 2016.godinu.

**Troškovi neproizvodnih usluga (k-to 550)**

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 1.857,00€ odnose se na troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 357,00€, dok se troškovi u iznosu od 1.500,00€ odnose na troškove ugovorenih naknada.

Troškovi računovodstvenih usluga su dokumentovani Ugovorom br. 09/2016 zaključenim sa knjigovodstvenom agencijom. Revizijom je utvrđeno da su troškovi ugovorenih naknada u iznosu od 1.500,00€ pogrešno evidentirani (navedeni iznos je dva puta knjižen), pa je potrebno izvršiti odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama u 2017.godini.

**Troškovi reprezentacije (k-to 551)**

Troškovi evidientirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 6.637,67€ odnose se na troškove ugostiteljskih usluga i nabavku robe za reprezentativne svrhe. Navedeni troškovi su dokumentovani, osim iznosa od 196,00€.

**Troškovi osiguranja osnovnih sredstava (k-to 552)**

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 30,00€ odnose se na troškove putnog osiguranja i isti su dokumentovani.

**Troškovi platnog prometa (k-to 553)**

Troškovi iskazani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 212,90€ odnose se na troškove bankarske provizije.

**Troškovi donacija i ostali troškovi (k-to 559)**

Troškovi iskazani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 3.324,89€ odnose se na: troškove pomoći i donacija u iznosu od 2.438,66€ i ostale troškove u iznosu od 886,23€. Navedeni troškovi su plaćeni sa žiro računa Partije i isti su dokumentovani.

Isplata troškova pomoći i donacija vršena je po osnovu finansijske pomoći fizičkim licima, kao i po osnovu donacija nevladinim organizacijama i udruženjima. Isplata je vršena shodno zahtjevima odobrenim od strane Predsjednika, odnosno Predsjednika ogranka Malesije. Isplaćene pomoći i sponzorstva su se kretale u rasponu od 100,00€ do 500,00€.

Ostali troškovi u iznosu od 886,23€ odnose se na: usluge fotokopiranja, štampanja, troškove nabavke stručne literature i troškove naknada aktivistima. Naknade aktivisitima su isplaćene shodno Odluci predsjednika Partije za 11 lica u iznosu od po 50,00€. Troškovi nabavke stručne literature u iznosu od 70,00 € dokumentovani su sa fakturom izdatom od strane

fizičkog lica, pa se konsatuje da navedeni trošak nije adekvatno dokumentovan.

Postupkom revizije je utvrđeno da, subjekt revizije dio troškova nije pravilno klasifikovao i evidentirao na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.

- **Subjekt revizije treba da pravilno klasifikuje troškove i iste evidentira na odgovarajuća konta shodno važećem Pravilniku.**

## IV REALIZACIJA PREPORUKA

Pored revizije navedenih segmenata, predmetnom revizijom je izvršena i provjera realizacije preporuka DRI koje su date u Izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja DS u CG za 2015. godinu, a odnose se na:

1. Subjekt revizije osim Glavne knjige treba da obezbijedi i vođenje analitičkih evidencija osnovnih sredstava, potraživanja od lokalnih samouprava i blagajničkog poslovanja.
2. Subjekt revizije je dužan da u poslovnim knjigama izvrši korektivna knjiženja u dijelu evidentiranih obaveza i troškova.
3. Subjekt revizije je dužan da sve troškove dokumentuje adekvatnom i potpunom dokumentacijom.
4. Shodno odredbama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima ugovor o zakupu mora biti ovjeren od strane nadležnog organa.
5. Subjekt revizije treba da obračun i uplatu poreskih obaveza vrši na ukupno isplaćene naknade fizičkim licima, shodno odredbama člana 46 Zakona o poreza na dohodak fizičkih lica.
6. Subjekt revizije treba da pravilno klasifikuje troškove i iste evidentira na odgovarajuća konta shodno Pravilniku o kontnom okviru koji primenjuje.
7. Subjekt revizije treba da izvrši usaglašavanje potraživanja sa lokalnim samoupravama i da na osnovu ovjerene i usaglašene dokumentacije vrši evidentiranje istih.
8. Preporučuje se subjektu revizije da za pravdanje troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe, osim putnog naloga i fiskalnih računa obezbijedi i evidenciju o pređenoj kilometraži vozila koje lice koristi u službene svrhe.

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja Demokratskog saveza u Crnoj Gori za 2016 godinu utvrđeno je da je Partija **realizovala** dvije preporuke (br.2 i br.4), **djelimično realizovala** četiri preporuke (br.1, br.3, br.5 i br.6), dok **dvije preporuke nije realizovala** (br.7 i br.8).

**Izvještaj pripremila:**
**Slavka Tomić, načelnik u Sektoru IV**

**Član Senata DRI,**
**Rukovodilac Kolegijuma,**
**Nikola N. Kovačević**